

**Vlaams Geneeskundigen-
verbond v.z.w.**

Beste Collega,

Het Vlaams Geneeskundigenverbond, VGV-cultuur en het Doktersgild Van Helmont nodigen U uit voor een daguitstap naar Brugge voor een geleid bezoek aan twee tentoonstellingen op **zaterdag 3 december 2011** :

Vorstelijk verzameld. Van Eyck-Gossaert-Breugel

Groeningemuseum
Dijver 12
8000 Brugge

Van chirurgijns tot pestheiligen. Ziek zijn in Brugge in de 16^e en 17^e eeuw

Memling in Sint-Jan-Hospitaalmuseum
Mariastraat 38
8000 Brugge

Programma :

- Samenkomst vanaf 10.45u in het Groeningemuseum
- Vertrek in twee groepen om 11.00u en 11.30u.
- Lunch voorzien in het restaurant “Maria Van Bourgondië”
Guido Gezelleplein 1 – 8000 Brugge (op 2 minuten wandelafstand)
Menu: Bordje met gerookte Vlaamse ham en peperpaté
Konijn met pruimen gestoofd op grootmoeders wijze
Chocolademousse
(dranken niet inbegrepen)
- De wandelafstand tussen beide musea is 15 minuten
- Vertrek in twee groepen om 15.00u naar de chirurgijns
- Einde voorzien rond 16.30u.

Deelname in de kosten voor de geleide tentoonstellingen en het menu: 45,00 euro per persoon

Inschrijven uiterlijk voor 27 november 2011 door storting van het verschuldigde bedrag op rekeningnummer 407-3062251-47 IBAN: BE22 4073 0622 5147 van het VGV.

Opgelet: het aantal inschrijvingen is beperkt tot 40.

Voor de inhoudelijke toelichting zie keerzijde.

Met collegiale groeten,

namens VGV- Cultuur
Dr. Jan Dockx

namens het Doktersgild Van Helmont
Dr. Patrick Verheijen

VORSTELIJK VERZAMELD.

De Gemäldegalerie van het Kunsthistorisches Museum in Wenen bezit één van de belangrijkste collecties oude meesters ter wereld. Die kunstwerken werden door de eeuwen heen verzameld door de aartshertogen van Oostenrijk en de latere keizers van het Heilig Roomse Rijk. Vanaf het huwelijk tussen Maria van Bourgondië en Maximiliaan van Oostenrijk (1477) tot aan het einde van het Ancien Regime (1789) waren er nauwe banden tussen het Habsburgse vorstenhuis en de Lage Landen. Wenen leent een opmerkelijke selectie van 54 topstukken uit, allen daterend uit de 15de en 16de eeuw, afkomstig uit de Zuidelijke Nederlanden en behorende tot één van de belangrijkste kernen van het museum. Het gaat om werken die het museum zelden verlaten. De werken zijn van bijzonder hoge artistieke kwaliteit met namen als Jan van Eyck, Hugo van der Goes, Hans Memling, Gerard David, Michiel Sittow, Juan de Flandes, Jan Gossaert, Joos van Cleve, Joachim Patinir, Hieronymus Bosch, Pieter Breugel de Oude en andere meesters vervolledigen drie maanden lang de permanente collectie van het Brugse Groeningemuseum. De meeste van deze kunstenaars hebben een nauwe band met Brugge en zijn vertegenwoordigd in de permanente collectie van het museum.

VAN CHIRURGIJNS TOT PESTHEILIGEN

De geneeskunde evolueert sneller dan ooit tevoren, maar eeuwen geleden was het anders. Dokters en chirurgijnen, zusters en apothekers probeerden krampachtig en met beperkte middelen hun medemens een beter leven te geven, te genezen of in het ergste geval een zachte, pijnloze dood te laten sterven. De wereld van chirurgijnen, medici, barbiers en kwakzalvers, de wrede dood ten gevolge van de pest en ook de toenmalige devotie worden levendig verbeeld op de zolders en in de voormalige ziekenzalen van het middeleeuwse Sint-Janshospitaal. Deze cultuurhistorische tentoonstelling brengt het verhaal van twee eeuwen zieken- en zielenzorg in de stad Brugge. De expositie omspant een periode van tweehonderd jaar die wordt gekenmerkt door vernieuwing en stagnatie. In de religieuze wereld ontwikkelt zich een dualiteit “behoud-vernieuwing” die zich ook in de religieuze kunst weerspiegelt. In de ontwikkeling van de medische wetenschappen bemerkt men een gelijkaardige tweespalt. Deze scharnierperiode in de Europese medische geschiedenis, wordt als rode draad van het tentoonstellingsverhaal genomen en op de Brugse situatie geënt.

Een thematische presentatie van objecten uit de collecties Musea Brugge en externe bruiklenen toont de religieuze en geneeskundige mentaliteitsverandering die zich vanaf de 16de eeuw op Europees vlak manifesteert. De 16de eeuw is een periode van onrust op maatschappelijk vlak en raakt de gevoelige snaar van de religie in Europa. In het humanistische denkpatroon komt de mens in het middelpunt van de belangstelling. Dit weerspiegelt zich ook in het medisch denken met ondermeer de bevordering van de medische kennis van de anatomie. Brugge blijft in de vroegmoderne tijd een intellectueel centrum, beïnvloed door het humanisme. Toch blijft het zoeken naar de juiste diagnose en behandeling aanleunen bij de medische praktijk van de vorige eeuwen. Aderlaten, purgeren en klisteren, behandelen met kruiden en het vereren van heiligen blijven de hoekstenen van de medische zorg.

Jan Dockx

Samenvatting van de persdossiers.